

De afgelopen jaren is een grote groep Eritreeërs naar Nederland gekomen. Er zijn veel verschillen tussen hun vroegere en huidige leven. Dit maakt integratie voor velen van hen moeilijk. Dit document is geschreven voor iedereen die in contact is met Eritrese kinderen en is bedoeld als leidraad voor het contact met deze kinderen en hun families.

OVER ERITREA EN HAAR INWONERS

Eritrea is een land in de Hoorn van Afrika dat in 1993 onafhankelijk werd. Eritrea is vanaf 1998 voortdurend in oorlog geweest. Hierdoor heeft zij zich niet ontwikkeld en is het in een staat van armoede gebleven. Eritrea is een land met veel gebrokenheid. Veel kinderen en hun ouders hebben traumatische ervaringen. Zij zijn dagelijks vooral bezig met overleven. Eritrea heeft negen verschillende bevolkingsgroepen, waarvan de grootste groep de Tigrinya is. Eritreeërs in Nederland zijn meestal Tigrinya en orthodox christen.

KINDEREN IN ERITREA

Tot hun vijfde krijgen kinderen in Eritrea veel vrijheid en spelen ze graag buiten. Op hun zesde beginnen ze met school, dit is verplicht tot hun 16e levensjaar. Eritreeërs hechten grote waarde aan school. Het is een kans voor financiële zekerheid in de toekomst. Naast school helpen meisjes hun moeder met het huishouden. Jongens helpen hun vader op het land of zij zorgen voor de kudde. Kinderen zijn medeverantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van jongere broertjes en zusjes. Niet alle kinderen gaan naar school, bijvoorbeeld vanwege armoede, een vroeg huwelijk of de dreiging van dienstplicht. In dit laatste geval proberen jongeren het land te ontvluchten.

OPVOEDING IN ERITREA

De Eritrese cultuur is gericht op de gemeenschap en niet op het individu. Eritrese kinderen worden dan ook opgevoed door de hele gemeenschap en niet alleen binnen het gezin. Andere familieleden, oudere broers en zussen en buren zijn betrokken bij de opvoeding. Het disciplineren begint vanaf vijf jaar, lijfstraffen zijn vrij normaal. Een belangrijke waarde die kinderen leren is het hebben van respect voor volwassenen. Van kinderen wordt verwacht dat zij hiermee hun familie eer brengen. Een manier om respect te tonen aan een oudere, is door oogcontact te vermijden of door titels voor iemands naam te plaatsen, zoals 'Verpleegster Sarah' of 'Leraar David'. Veel Eritrese families zijn gebroken. Dit komt door de onbeperkte militaire dienstplicht, waardoor de vader van huis is, en doordat vaak een deel van de familie gevlucht is. Meestal wordt één familielid vooruitgestuurd en hoopt de rest van de familie later aan te sluiten. Dit kan jaren duren en het vraagt veel van een familie.

WAAROM VLUCHTEN

Eritrea wordt geregeerd door één van de meest onderdrukkende regimes ter wereld. Kritiek op de regering is verboden en er is geen persvrijheid. Religieuze minderheden worden vervolgd (inclusief protestantse christenen). Iedereen vanaf 18 jaar gaat verplicht in militaire dienst. Eindigt de dienstplicht, dan wordt een sociale positie of baan toegewezen, variërend van ambtenaar tot mijnwerker. Het loon is minimaal of gratis en mensen weten niet wanneer hun militaire of sociale dienstplicht eindigt. Hierdoor hebben jonge Eritreeërs weinig vooruitzichten en hoop voor hun toekomst. Velen vluchten voor hun 17e naar Europa, via Soedan en Libië. Om een gevangenisstraf te ontlopen, vertrekken jonge Eritreeërs vaak zonder afscheid te nemen van hun familie. Tijdens de extreem gevaarlijke reis die ze vervolgens maken lopen ze het risico op ontvoering, verkrachting, mishandeling of chantage. Vanwege de situatie in Eritrea krijgen vrijwel alle Eritreeërs een verblijfsstatus in Nederland.

GEVOLGEN VAN DE VLUCHTREIS

Vrijwel alle Eritrese kinderen hebben een onderwijsachterstand. Ook lopen Eritrese kinderen tijdens de vlucht vaak trauma's op. Dat kan komen door het voortdurend verplaatsen of doordat ze getuige zijn van wreedheden. Een trauma kan zich op verschillende manieren uiten van geen zichtbaar effect tot het veroorzaken van nachtmerries of ernstig afwijkend gedrag. Kinderen die op basis van gezinshereniging naar Nederland komen, hebben vaak een minder intensieve reis achter de rug. Doordat zij zich voegen bij een familielid dat de taal en het Nederlandse systeem al kent, is hun integratie in Nederland vaak wat makkelijker.

OMGANG MET ERITRESE KINDEREN IN NEDERLAND

Eritrese kinderen in Nederland bevinden zich in een lastige positie. Ze fungeren voor hun familie meestal als een brug tussen twee culturen. Ze maken zich de nieuwe taal en cultuur sneller eigen dan hun ouders. Dit kan thuis tot spanningen leiden. Jongere kinderen verleren soms het vermogen om Tigrinya te spreken. Hun herinneringen aan het thuisland vervagen. Dit kan teleurstellend zijn voor ouders die proberen hun Eritrese identiteit te behouden en door te geven aan hun kinderen.

Kinderen kunnen introvert of bescheiden overkomen in nieuwe situaties. In een omgeving met vertrouwde mensen, gedijen ze goed. Je bouwt vertrouwen op door tijd met hen door te brengen. Is het vertrouwen eenmaal opgebouwd, dan word je volledig opgenomen in de Eritrese familie en gemeenschap. Je kunt "Nederlandse oma, oom of tante" worden genoemd.

Veel vragen stellen, wat gebruikelijk is in de Nederlandse cultuur, kan bij Eritreeërs opdringerig overkomen. Vooral wanneer je niet eerst hun vertrouwen en respect hebt verdiend. Stel je vragen aan Eritrese kinderen, deel dan net zoveel over jezelf als dat je vraagt. Vertel bijvoorbeeld over je familie en vraag het kind dan naar die van hen. Stel concrete en geen abstracte vragen. Bijvoorbeeld: "Zorgde je voor dieren in Eritrea?" "Welke soorten?" "Wow, je weet veel over dieren!" In plaats van: "Waar ben je goed in?" Omdat het een collectieve cultuur is, kun je ook aan de vriendin van een kind vragen stellen over het kind: "Waar was zij goed in, in Eritrea? Wat vond ze leuk om te doen?". Soms vinden ze het makkelijker om over elkaar vertellen dan over zichzelf.

Door het grote cultuurverschil en alle nieuwe dingen die Eritrese kinderen proberen te begrijpen, kunnen ze ongedisciplineerd overkomen. Het is belangrijk om verwachtingen helder te communiceren en duidelijke grenzen te stellen, zodat ze kunnen leren wat van hen wordt verwacht in elke situatie. Er is veel waar ze onzeker over zijn en ze weten niet hoe ze dingen moeten doen die Nederlandse kinderen wel weten. Daarom is het belangrijk om geduld met ze te hebben, ze te helpen leren en hen positief te belonen en stimuleren. Schaamte en wantrouwen kunnen hun zelfvertrouwen en bereidheid om te leren verkleinen.

RELIGIE

De meeste Eritreeërs in Nederland zijn christen, waarvan veruit de meesten orthodox. Er is een grote kloof tussen Eritrese orthodoxen en protestanten. Bekering naar een ander geloof dan het orthodoxe wordt gezien als een schande voor jezelf en je familie. De verdeeldheid en het wantrouwen is zo groot dat orthodoxe Eritreeërs er soms voor kiezen om niet om te gaan met Eritrese protestanten.

De Eritrese Orthodoxe kerk heeft grote invloed op de Eritrese cultuur en het dagelijks leven. Een gemiddelde gelovige vast 180 dagen. Het vasten is veganistisch, men onthoudt zich van alle dierlijke producten. Woensdag en vrijdag zijn het hele jaar vastendagen. Er zijn ook specifieke vastenperioden voor heilige dagen zoals Kerstmis en Pasen. Van kinderen wordt verwacht dat ze tussen hun 7e en 12e jaar beginnen met vasten. De toewijding van een Eritrese nieuwkomer aan zijn of haar geloof en de orthodoxe kerk kan in Nederland toe- of afnemen. De relatie van een kind tot het geloof en de kerk zal waarschijnlijk een nabootsing zijn van de relatie die ouders hebben met geloof en kerk.

TIPS VOOR HET CONTACT MET ERITRESE KINDEREN

- Investeer in het leren kennen van ouders en andere familieleden. Als de familie je vertrouwt, zullen de kinderen dat ook doen.
- Herhaal een uitnodiging voor een club of activiteit een aantal keer. Vanwege hun cultuur zeggen ze de eerste keer misschien niet meteen ja.
- Laat hun zelfvertrouwen groeien door kleine successen te vieren.
- Bespreek verwachtingen en stel duidelijke grenzen.
- Leer hen typische Nederlandse gebruiken. Die zijn voor jou vanzelfsprekend, maar niet voor hen.
- Gebruik verhalen en voorbeelden om hen (abstracte) concepten te leren.
- Deel verhalen in plaats van vragen te stellen. Stel je toch een vraag, deel dan ook je eigen antwoord op je vraag. Zelfs als ze je niets terugvragen.
- Leer een paar zinnen in het Tigrinya (zie onder).
- Gebruik humor, houd het luchtig. Eritreeërs houden van grapjes.
- Geniet van hun gastvrijheid en breng tijd met hen door. Vertrouwen bouw je op door tijd met elkaar door te brengen, niet door het uitwisselen van informatie.
- Onderneem activiteiten, zoals voetbal, fietsen, een speeltuin of stedentrip.

LESJE TIGRINYA TAAL

Hallo	Selam
Hoe gaat het?	Kerney alega / alegi
Goed	Tsboek
Ga zitten	Kof bel / beli
Dank je/u wel	Yekenieley
Waarmee kan ik je/u van dienst zijn?	Intay khgzeka / khgzeki
Tot ziens	Selam yerakbena, Ciao
Heerlijk (Na een maaltijd of het koffiedrinken)	Te-oem
Als reactie op iemand die te-oem zegt	Te-oem yehabka / yehabki

COLOFON

Eritrea Team

Vakspecialisten Eritrea

Versie 1.0, 04-12-2023

Dit document is alleen voor eigen gebruik en hiervoor gratis beschikbaar via de digitale bibliotheek van Gave op www.gave.nl. Op dit document is de Auteurswet van toepassing, dat betekent dat je zonder schriftelijke toestemming dit document niet verder mag verspreiden, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Gave.

OVER GAVE

Stichting Gave verlangt ernaar dat de vluchtelingen die naar ons land komen, worden gezien en geliefd. Gave is een interkerkelijke organisatie, die kerken en christenen bewust maakt van de Bijbelse roeping om vluchtelingen gastvrij te ontvangen. Gave inspireert, traint en ondersteunt vrijwilligers om contacten op te bouwen en Gods liefde te delen.

Stichting Gave

Marie Curiestraat 35
3846 BW Harderwijk
T 0341 - 460 328
www.gave.nl | servicedesk@gave.nl
IBAN NL85 INGB 0006 9900 56